

Živinorejci, kateri bodo prejetega bika rabili nad dve leti za pleme, in sicer najmanj štiri mesece, dobili bodo po 20 gld. in za vsak nadaljni mesec po 5 gld. nagrade.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Presvetla cesarica se je pripeljala dne 1. t. m. na parobrodu „Miramar“ s Krfa v Miramar ob 9. uri zjutraj, od koder se je odpeljala zvečer s posebnim dvornim vlakom na Dunaj.

— Presvetli cesar pride baje dne 22. junija t. l. v Reko, ostane tam dva dni ter se odpelje z mornarico, katera bode za to priliko zasidrana v Reški luki, k mornaričnim vajam, ki se bodo vršile letos ob dalmatinski obali.

— Ivan Orth. Argentinski ladijski poveljnik Leon Mansilla je odposlal 50 strani dolgo poročilo predsedniku „La Plata“ držav Pellegriniju o ladiji „St. Margheritta“, katere lastnik je bil Don Juan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda. Iz poročila je razvidno, da se je ladija v viharji od 3. do 5. avgusta 1890. l. z vsem moštvom potopila na južnem konci Amerike.

— Obravnave zaradi trgovinske pogodbe med avstrijsko-ogrsko in nemško državo so se končale dne 3. t. m. na Dunaji, in jo je naš cesar uže podpisal.

— Zveza dolenske železnice s hrvaškimi. Med nameravanimi železniškimi progami, koje misli graditi ogrska država, nahajamo tudi progo Karlovec-Sisek do kranjske meje, katero bi pa treba bilo podaljšati do Ljubljane. Ker bode dolenska železnica izpolnila en kos tega načrta, nadejati se je tem bolj, da bode ogrska vlada tudi gotovo zvršila svoj namen. S tem bi se pa napravila najkrajša zveza med zahodno Evropo in Črnim morjem, in Ogri bi najceneje izvažali svoje žito v gorate dežele evropske, posebno pa v Švico, kamor se uvažava prav veliko žita. Ako se to zgodi, kar je pa prav verjetno, ni se bati, da bi kedaj na škodo bila v našem deželnem zboru sklenena postava o poroštvu dobička dolenske železnice.

— Valvazorjev spomin. Dne 27. aprila t. l. je izročil deželnega muzeja kustos g. Müllner uzorec Valvazorjevega kipa deželnemu muzeju po navzočnih deželnih odbornikih g. ces. svetniku Murniku in g. dr. Vošnjaku ter izrekel misel, da bi se napravil po tem uzorci, katerega je izdelal njegov bratranec g. Josip Müllner, kipar v Solnogradu, marmoren kip ter odkril leta 1893. ob dvestoletnici smrti Valvazorjeve.

— Mestni policijski zdravnik g. dr. Fran Illner je imenovan za zdravnika c. kr. državne železnice v Ljubljani namesto pokojnega dr. Frana Ambrožiča.

— Zdravstveno stanje Ljubljanskega mesta. Obče se govori in piše, da merjo ljudje jako pogostoma v

Ljubljani. Mestni fizik dr. Kopřiva je pa dokazal na podlogi statističnih podatkov v seji zdravstvenega sveta Ljubljanskega dne 15. aprila t. l., da je bilo izmed 1092 leta 1890. v Ljubljani umrlih oseb 44.9 % tujcev, to je takih ljudi, ki nimajo v Ljubljani stalnega bivališča, nadalje pravi gospod mestni fizik v svojem poročilu, da jih je 47.2 % umrlo po dobrodelnih zavodih. Te številke govore dovolj jasno, ako pomislimo, da se iz vse Kranjske stekajo bolniki v edino javno deželno bolnico v Ljubljani. Ni ga mesta v Avstriji, ki bi v svoji sredini imelo toliko zavodov kolikor Ljubljana. Prisilna delarnica, jetnišnici, hiralnica itd. vplivajo izdatno na mrljivost, a taki zavodi se po drugih mestih ne jemljejo v poštev, ker se drugod, kakor n. pr. v Gradci, nahajajo zunaj obmestja. Zanimivo je tudi vedeti, da je skoraj tretjina vseh umrlih, namreč 31.77 odstotkov, doseglo starost nad 60 let, kar je proti drugim mestom na pr. proti Dunaju (19 odstotkov) jako ugodno.

— Romarski vlak na Trsat. V soboto dne 9. t. m. se odpelje o priliki šeststoletnice božje poti na Trsatu iz Ljubljane poseben vlak v Reko, in sicer ob 12. uri in 5 minutah popoludne. Vozni listi za tja in nazaj bodo veljavni do 22. t. m. in stali za II. razred 5 gld. 25 kr., za III. razred pa 3 gld. 50 kr. V Reki bodo na razpolaganje parobrodi, ki bodo one, ki se izkažejo s temi voznimi listi, po jako nizkih cenah vozili v Opatijo in nazaj. Kdor bi si hotel pri tej priliki ogledati tudi Trst, dobode po jako nizki ceni vozni list iz Sv. Petra do Trsta. Nazaj se bode lahko voziti z vsakim osebnim vlakom, le z brzovlakom ne. Med potjo je dovoljeno dvakrat pretrgati vožnjo, samo je treba pokazati na dotičnih postajah vozni list železniškemu uradniku, da to potrdi na njem. Vozni listi se dobivajo v Ljubljani pri gosp. J. Pavlinu, ali pa tudi pri gospodični Fani v Špitalskih ulicah.

— Nova lekarna je dovoljena v Ribnici na Dolenskem. Prošnje naj se pošljejo v 6 tednih c. kr. okr. glavarstvu v Kočevji.

— K letošnjim vojaškim vajam bodo poklicani rezervisti iz 1886., 1884. in 1882. l., potrjeni dopolnilni rezervisti iz 1886. in 1888. leta, dalje enoletni prostovoljci, ki imajo krajšo nego sedemletno službeno dolžnost, ter vsi rezervisti, ki se lansko leto niso udeležili vojaških vaj.

— Dan 1. majnika. Dan prvega majnika je minil v naši državi popolnoma mirno. Skoro povsod, posebno pa na deželi, so bili delavci pri svojem delu kakor navadno. Po nekaterih mestih so pa delavci s privolitvijo svojih gospodarjev praznovali ta dan ter imeli shode, na katerih so večinoma zahtevali osemurno dnevno delo in splošno volilno pravico, pa vsi ti shodi so se končali v najlepšem redu. Tudi po drugih državah ni bilo posebnih nerodnosti, razen na Laškem in Francoskem. V Neapolji in v Rimu so se do krvavega sprijeli delavci, redarji in vojaki. Posebno v Rimu je nagovarjal neki anarhist delavce, naj kar napadejo posestnike, kar so nekateri tudi

nameravali. Ko so redarji in vojaki hoteli zabraniti tako početje, začeli so streljati na nje z revolverji, na kar so pa tudi vojaki prijeli za orožje. Bilo jih je mnogo ranjenih na obeh straneh, nekateri pa celo usmrčeni. Zaprli so jih nad 200, med njimi so tudi glavni kolovodje anarhistov, kakor na pr. Cipriani in drugi. — Na Francoskem so bili v kakih treh mestih mali neredi. V Lijonu so pa uže morali poseči vmes vojaki. Nekoliko delavcev je bilo ranjenih, mnogo so jih pa zaprli.

— V Zagorskih rudokopih je nehalo te dni delati 700 delavcev. Oni zahtevajo osemurno delo, splošno volilno pravico ter premembo pravil bratovske skladnice. Nerednosti ni bilo do zdaj, iz Ljubljane je odšlo eno kompanijo vojakov, da vzdržujejejo red in mir. Doznajemo pa, da so delavci uže zopet začeli delati.

— V Mariboru je bilo 3. t. m. odpuščenih iz delalnic južne železnice 360 delavcev, ker so dne 1. maja praznovali brez dovoljenja.

Dne 5. majnika t. l. je velečastiti gospod Janez H a b e, župnik zlatomašnik in konsistorijalni svetovalec, praznoval osemdesetletnico svojega življenja. Porodil se je dne 5. majnika 1811. leta v Črnem Vrhu nad Idrijo in v mašnika bil posvečen dne 2. avgusta 1835. leta. Sedaj župnikuje v Ovsiši pri Podnartu. Čestitamo in želimo še mnogo let vrlemu gospodu!

— V Dolini v Koprskem okraji je praznoval te dni tamošnji dekan in kanonik velečast. gosp. Jurij Jan sedemdesetletnico svojega življenja ter petindvajsetletnico svojega pastirovanja v Dolini. Udeležilo se je te imenitne slavnosti mnogo ljudstva iz bližnjih in daljnjih krajev ter veliko odličnih gostov. Velečastiti gospod jubilent ima veliko zaslug ne samo za svojo župnijo, ampak tudi za vso okolico Koprsko v mnogo-terem oziru, zato je bil pa tudi odlikovan s Fran Josipovim redom. On je pa tudi eden izmed najodločnejših prvoboriteljev za naše narodne pravice, ter gre najbolj njemu zasluga, da se je na Koprščini v narodnem oziru obrnilo na bolje. Zato pa: Slava in še mnogo let zvestemu in zaslužnemu sinu naroda našega!

— Proti mučenju živali po klavnicah. Graški mestni svet je sklenil kot obrtna oblast in nadzorni organ v mestni klavnici, da ne smejo mesarski vajenci klati velike rogate živine, ampak le mojstri in oproščeni pomočniki, dalje je sklenil, da mesarji ne smejo bítí živine pred klanjem po prednjih nogah. Mestni služabniki v klavnici morajo strogo paziti na to prepoved ter naznaniti vsakega, ki bi se pregrešil proti njej. Mesarski zadrugi je pa naročil, da si naroči za vežbanje vajencev tako zvani klavni stroj, kakeršnega imajo po Berolinskih klavnicah.

— Obešenega so našli med Selci in Nemilami na Gorenjskem žandarja Matijo Mihelčiča, ki je bil v službi na žandarmerijski postaji v Železnikih. Zdravniška preiskava je dokazala, da se je nesrečnežu zmešalo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Italija. — V italijanski zbornici se je pretekli teden dogodil velik škandal. Ko so se posvetovali o kolonijalnih rečeh, začel je nemirni Imbriani napadati vladno politiko glede kolonizacij in posebno še bivšega ministra Crispija ter rekel med drugim, da je sicer res, da so Italijani rešili 25 mladih rokinj v Afriki iz rok robskih trgovcev, a kasneje so se razdelile med italijanske častnike. Po tem očitani se je razleglo strahovito ropotanje in kričanje po zbornici. Ministerski predsednik Rudini je očital Imbrianiju, da skruni čast Italije. Predsednik zbornični pa vojni minister sta zahtevala od njega, naj prekliče te besede, česar pa ni storil Imbriani. Zato je nastal v zbornici iz nova tak ropot in krik, da je bil prisiljen predsednik zaključiti sejo. Drugi dan šele je zasukal Imbriani v javni seji svojo trditev nekako drugače ter izjavil, da ni nikakor hotel niti skruniti časti Italije niti vojske italijanske, marveč da je hotel le opozoriti zbornico na govorce, ki se trosijo po svetu, ter provzročiti strogo preiskavo te reči. Sicer pa misli Imbriani, da bi nikakor ne šlo na račun vse armade italijanske, ako bi se tudi dokazalo, da so posamezniki zakrivili kaj podobnega.

Ministerski predsednik je vzel na znanje to izjavo ter rekel, da bode zaukazal strogo preiskavo. No mi ne vemo, koliko je resnice na Imbrianijevih trditvah, toliko pa smo posneli iz časopisja raznih držav, da nima ravno Italija ali vsaj njeni zastopniki v Afriki popolnoma mirne vesti glede človečanskega postopanja s prebivalstvom podjarmljenih dežel v Afriki. Angležem v Vzhodni Indiji so uže začeli povračati tamošnji prebivalci, da se ne bode Italijanom v Afriki nič bolje godilo sčasoma, trdimo lahko danes, kajti smešno bi bilo mnenje, da žene Italijo v Afriko blaga ideja civilizacije ali pa morebiti želja, da bi osrečili tamošnje prebivalstvo, pač pa je res, da je Italiji le do dobička, katerega si hoče tam poiskati, da bi ž njim poravnala svoje žalostno finančno stanje v domači deželi.

Bolgarija. — Nečloveško postopanje z onimi, kateri so zaprti zaradi suma o sokrivdi pri umoru ministra Belčova, presega uže vse meje nečlovečnosti, zato so v Sofiji bivajoči zastopniki tujih vlad protestovali proti takemu ravnanju uradnih bolgarskih organov. Bismarkovo glasilo „Hamburger Nachrichten“ je prijavilo članek, v katerem se zahteva, naj se stori konec takemu početju ter odstrani ministerski predsednik Stambulov, katerega pita z izrazom trinog.

Zaradi nesklepčnosti dne 30. aprila t. l. napovedanega občnega zbora kranjskega ribarskega društva bode taisti

v torek dne 12. maja 1891

točno ob 1/2 7. uri zvečer v društvenih prostorih s taistim dnevnim redom.

Dr. F. Vok,
t. č. predsednik.